

ЖІНКА У ЗОНІ

ВОНА ВИЙШЛА З ДВОРУ, ніяково озирючись, з відчуттям, ніби по-тривожила мертвий сон колишнього життя.

Ще три хати, потім повернути ліворуч - там вер-

ба розлога, потім трохи вперед. Інна квапилася, заглиблюючись зарослими стежками: ось-ось мала блиснути бурштиною сльозою Прип'ять, і вікна Карпівни засміються знову їй назустріч, і можна буде плакати й радіти... І плакати, не ховаючи сліз. Це єдине місце на землі, де серце Інни чулося в прихистку. Тут Карпівна присипляла її горе, виливала молодій удові сиву тугу й співалатужила до її зятятого мовчання, слухаючи разом на заході сонця, як Прип'ять тече.

Де взявсь-прилетів

Орел сизокрил.

Розняв-розлучив

Пару голубів...

Голос у Карпівни - як течія, як та вода глибока, давня, він мовби сама таємниця піднімається з глибини, з іншого часу...

Зненацька Інна стала як вкопана. Ні хати, ні Карпівни не було. Купки цегли від колишніх стін, а поруч, на сусідній садибі, машини, бульдозер, трактор. Гурт солдатів... Інна прожогом кинулася до них крізь зарості кущів, обдираючи руки, ноги, ось уже схопила першого за барки, знятямлено торгаючи, термосячки отетерілого з несподіванки чоловіка за дужі плечі:

- Що ви робите, що ви робите? Хто вам дозволив?!

Старший з погонями поспішив виручити рядового, підійшов, узяв під козирьок:

- Извините, это ваш дом? Распоряжение на чальства. В плановом порядке. Во избежание пожаров, разнота радиационной грязи... Приказано исполнять.

Вона мовчала як камінь. На причілку хати молоденький, худий, як жердинка, схожий на узбека солдат (чи таки узбек і справді) роздивлявся, крутив у пальцях нічний світильник "лілію" і, видно, тяжко страждав від сумнівів: забрати сувенір з Чорнобіля, порушуючи наказ, а чи викинути у сміття під прес, на "захоронення"... Інна приголомшено втупилася у ті пальці, у "лілію". Точнісінько таку вона принесла Карпівні з тутешнього універмагу на прощання. Останнього передаварійного літа покидала свою названу матінку, негадану рятівницю. Скупана у ласкавому літеплі її душі, поверталася у свій сирітський київський світ: дім без тепла, без розради, без синочка, без коханого...

Не мовлячи ні слова, ні про що вже не питаючи, зачана, мов хмара, потяглася до Прип'яті. Всілася на березі на дебелий стовбур, обхопивши руками коліна, похилила голову на них. Нещасне дерево було вирване якимсь лихом з землі, рочепірене коріння, як велетенські пальці в судомі, намагалося втриматися своєї рідниці. Дивилася, як умирає сонце. Течія була повільна, вода якась ніби аж бура, з коричневим брудним відтінком. Не так давно вона здавалася Інні бурштиною. Пригадала: Олесь казав: як купаєшся, то шкіру стягує, щось там таке в ній є споконвіку, йод, чи що... А може, придумав, щоб не лізла потопельниця в воду?..

Вона з подивом зауважила, що думає про Олесь спокійно, без звичного запаморочливого трепету, ніби про когось, хто транзитом був у її іншому житті, а в цьому тепер уже немає, як не було... А чи ж є вона сама - Інна?

Сиділа, дивилася. Прип'ять стоїчно несла свої води і забирала в неї останнє сонце цього дня. Що тут коїлося два роки тому? Згадала, як бідкався, розповідаючи їй про свої рейси з вантажем, капітан суховантажника "Севастополь":

- Спека неймовірна. Потом вся команда обливається, та я провів інструктаж. Значить, щоб і не думали про купання. Бо чорт його зна, який дідько з реактора в тій воді сидить! Ну, вони, значить, давай бухтіти мені: як це - стільки води, а капітан сказав, води для них немає!.. Тільки ж одвернусь - матроси у воду! Я їм кричу: "Синки, не можна, верніться, синки, впливайте, вода брудна, радіація..." А вони сміються...

Зненацька Інна почула у себе за спиною шурхіт і сполохано озирнулася.

Крізь кущі молодого верболозу побачила чорну чуприну і злі блискавки зніщ.

- Ти що - цю деревину міряла, що вмостилася, як русалка, твою матір?! Колючий дріт бачиш? Жити надої-

ло?.. Немає дозиметра - куму віддав до завтра, а то б я зараз твій зад поміряв!.. І хто вас тільки пускає сюди - дурнів хоробрих - бери хапати?!

Інна вже скочила як ошпарена, обтріпуючи спідничку, впустила окуляри в пісок - тепер стояла без них, вилува-то кліпала віями.

Козарлюга трохи одступив, нахиливши набік голову, щось собі помізував, подивився на корч, тоді на неї, тоді знову на корч і простягнув вихоплені в Інни з-під рук з піску окуляри:

- А ти, бува, не до Карпівни?.. Згадав я тебе. Бачив з човна у вісімдесят п'ятому. Отак, як тепер, ти й сиділа щовечора в цей час. І вона коло тебе. На воді далеко чути, та я ні разу не вгледів, щоб ви розмовляли. Думав уже, що ти німа.

Інна мовчала.

- Захворіла твоя Карпівна. Відробила своє. Оце якраз місяць буде, як виїхала з Чорнобіля.

- Боже мій! - тільки й вирвалося в Інни.

- Я на ЧАЕС був, не попрощалися навіть. І на проводи

Лабораторія фізико-хімічних методів аналізу відділу радіаційного моніторингу-МНТЦ "Укриття" займається вивченням впливу об'єкта "Укриття" на навколишнє середовище. Основне завдання персоналу - підготовка проб, взятих на території об'єкта "Укриття", та виявлення в них вмісту радіонуклідів.

За допомогою спектрометрії встановлюється наявність стронцію, цезію та урану.

В лабораторії проводять також гідрохімічні дослідження. На фото: КУРБАТСЬКА Людмила Георгіївна (ліворуч) - інженер другої категорії та ЯКОВЕНКО Марія Миколаївна - завідуюча групою - проводять аналіз проб.

му. Як вона поїхала, по-моєму, звідтоді й почав. Турнуть його скоро з зони, якщо сам не переставиться!

Інна слухняно ступала слід в слід за своїм нежданим покровителем, а той, певне, відчуваючи цю покірливу повагу, аж іще більш поширив у плечах, виріс як велетень на очах. Порівнялися з його будинком - проводир зупинив її.

- Постій хвилюк. Я тобі щось подарую. - Попрямував до хати, за мить виніс щось ретельно загорнене у газету, пожовклу від часу. - Тараня прип'ятська. Сам ловив - сам сушив.

Інна мовчки перевела очі з тарані в могутніх долонях на щедрого дарувальника.

- Не бійся, - спохмурнів він. - Ця ще доаварійна. Перевірено - мін немає. І в хаті в мене чисто. Я зі своїм дозиметром живу... Так що коли в Страхоліссі не встигатимеш - можеш переночувати. І взагалі... - Що "взагалі", господар не уточнив.

У гуртожитку козарлюга, що так і не захотів чомусь назвати Інні своє ім'я, провів її просто до кімнати "друзьки" покійного чоловіка Карпівни, пересвідчився, що той на місці, і, як з'явився несподівано дарунком долі цього дня, так і зник. Щоправда, стиснув могутньою правоцею на прощання Іннині пальці, до болю вдавивши срібний перстеник, - вона ледве втрималася, аби не скрикнути.

Федорович сидів на ліжку у самій синій майці поверх старих, бувалих у бувальцях штанів. Коло нього імпровізованим столиком стояв табурет, застелений "Трудовою вахтою", - двомісячним первістком чорнобильської гласності, що, перейменованій мудрою ініціативою у "Вісник Чорнобіля", здобуде міжнародне визнання. Федоровичу до міжнародного визнання було байдуже - на газетній серветці "пишались" розкоркована пляшка "Московської", гранчак, налитий до половини, малий окраєць чорного хліба та енергійно відкушені півцибулини зі слідами зубів в ній.

Інна скоромовкою розповіла, хто вона, що запізналася з Карпівною, коли лежали в одній палаті в лікарні, що прийшла попросити адресу Карпівни, бо урвався зв'язок, хоче довідатись, може, чимось допомогти, може, забрати до себе...